

Can Sentromà

El jaciment està situat en el Parc Natural de la serralada de Marina en el terme de Tiana.

Els seus estrats fundacionals ens porten a la meitat del segle I aC amb troballes de les primeres habitacions al voltant d'un pati de funció agrícola. Posteriorment s'edificaren dos dipòsits per a la fermentació del vi amb una capacitat estimada de 12.000 litres. A prop trobem una habitació de premsat i un magatzem.

Ja en ple segle II dC, la vil·la experimenta un gran creixement, demostrat per la troballa de fines peces de vaixel·la sigil·lada, fragments de mosaics de teselles de marbre, i la construcció d'una renglera de set habitacions a la part nord de la vil·la. També s'edifiquen unes termes.

Finalment i tancant el pati, al voltant del qual tenim totes les instal·lacions vinculades al premsat del raïm i elaboració del vi, es construeix una quadra de 65 m de la que es conserva una alçada de parets de 2'5 m, construïts amb la tècnica de l'encofrat i amb un paviment de pedres posades de cantó per facilitar el drenatge.

A les darreries del segle IV dC, la vil·la experimenta un renaixement amb noves construccions i això ens indica una intensa activitat agrícola a la zona. Els materials trobats i la cronologia de les ceràmiques ens parlen de l'evolució de la vil·la que arriba fins al segle VI dC.

També es trobaren els fonaments i paviments de la capella romànica dedicada a Sant Romà, esmentada en documents de l'any 1065 i que perdurà fins a l'any 1450.

Fou a l'any 1934 quan apareguren en un marge uns paviments romans degut a unes fortes pluges; llavors el Dr. Josep de C. Serra Ràfols amb el propietari de la finca Èpifani Fortuny, Baró d'Esponellà (que fou President del Grup de Col·laboradors del Museu Arqueològic de Barcelona, embrió de la futura Societat Catalana d'Arqueologia) comencen les primeres excavacions amb la troballa de les instal·lacions agrícoles per a la producció del vi.

L'any 1952 es creà un centre d'estudis arqueològics depenent dels organismes oficials d'excavacions de la província de Barcelona i que aplegà estudiosos del Barcelonès i Maresme i que portà a la descoberta i estudi del jaciment, i a la formació de camp de destacats arqueòlegs. El 1980 s'acabaren els treballs al jaciment (es considera excavat un 60% del total).

Can Sentromà està dins d'un Parc qualificat com "espai protegit", és propietat privada i està declarat Bé Cultural d'Interès Nacional per la Generalitat de Catalunya.

L'any 2005, un grup de persones que havien treballat a les excavacions els anys 60 i 70 en vista de la degradació del jaciment, crearen l'**Associació d'Amics de Sentromà**, amb la finalitat de donar a conèixer la vil·la, vinculada geogràficament a la Vall de Montalegre de Tiana, una vall de 80 hectàrees i només a 15 Km de Barcelona, amb indrets d'interès nacional: Can Sentromà, La Cartoixa de Montalegre i la Conreria.

Als darrers anys, la manca de recursos econòmics (cal recordar que la finca no és urbanitzable en ser Parc Natural; que l'explotació agrícola és deficitària; i que la propietat no té subvencions) i la passivitat

o manca de possibilitats de les institucions del nostre país per protegir els monuments catalogats, han portat la vil·la a un estat de degradació en què veiem com parets i paviments s'ensorren per manca de consolidació, quan per la proximitat al Barcelonès Nord i al Maresme, pot ser un centre de cultura romana per escoles i gran públic, ja que es presenta com a conjunt únic al tenir a més de la vil·la, les instal·lacions per a vi que varen fer famosa la Laietània en època romana.

**Associació d'Amics
de Sentromà**
amicsdesentroma@terra.es